

vindende part ikke skulle have mulighed for efter reglerne om sagsomkostninger at få dækket eventuelle udgifter til advokatbistand i forbindelse med retssagen.

Småsagsudvalgets betænkning blev sendt i bred høring og blev forelagt Retsplejerådet til udtalelse. Retsplejerådets udtalelse er optrykt som bilag 7 til rådets betænkning nr. 1436/2004 (side 603-612).

Der blev ikke fremsat lovforslag på grundlag af Småsagsudvalgets forslag, idet den daværende regering besluttede at afvente Retsplejerådets arbejde med en generel reform af den civile retspleje.

I december 2002 fremsendte Advokatrådet og Den Danske Dommerforening til Justitsministeriet et fælles forslag til en forenklet procesform for krav under 50.000 kr. Justitsministeriet anmodede herefter Retsplejerådet om at inddrage dette forslag i forbindelse med behandlingen af rådets kommissorium om en generel reform af den civile retspleje.

I 2004 afgav Retsplejerådet herefter betænkning nr. 1436/2004 bl.a. om en småsagsproces vedrørende *tvistige sager*, dvs. sager, hvor sagsøgte bestrider sagsøgerens krav. Betænkning nr. 1436/2004 indeholdt herudover et forslag til en særlig procesform, der kan anvendes i inkassosager, dvs. sager, hvor kravet ikke bestrides. På grundlag af betænkningens forslag blev der i 2004 vedtaget nye regler om en særlig, forenklet fremgangsmåde, som kan anvendes i tilfælde, hvor et krav på højst 50.000 kr. ikke bestrides, jf. reglerne om betalingspåkrav i retsplejelovens kapitel 44 a, der trådte i kraft den 1. januar 2005.

Retsplejerådet anfører i betænkningen, at i mindre sager, der ikke har betydning ud over den konkrete sag, kan den gældende procesform medføre et misforhold mellem på den ene side sagens betydning og på den anden side omkostningerne og besværet ved at gennemføre en retssag. Derfor finder rådet, at der bør indføres en særlig procesform til behandling af tvistige civile sager om krav på højst 50.000 kr. Retsplejerådets konkrete forslag afviger fra Småsagsudvalgets forslag på en række punkter, bl.a. derved, at der efter Retsplejerådets forslag er mulighed for, at den vindende part i et vist omfang kan få dækning for eventuelle advokatudgifter. Retsplejerådets forslag er udformet på baggrund af Advokatrådets og Dommerforeningens fælles oplæg.

Retsplejerådet anfører, at det er en selvfølge, at en forenklet procesform skal leve op til de generelle krav, der stilles til domstolene om, at de er og fremstår som uafhængige og upartiske, og om, at sagsbehandlingen skal have fornøden grundighed og være indrettet med henblik på, at retten kan være lydhør over for

parternes synspunkter. Dette er ikke til hinder for, at indsatsen ved domstolene kan afpasses efter betydningen af den konkrete sag, men rådet understreger, at en småsagsproces ikke må være »discountretspleje«.

Retsplejerådet anfører, at hovedsigtet med rådets forslag på den baggrund er at forenkle processen på en sådan måde, at parterne kan være trygge ved den samtidig med, at parternes udgifter er forudsigelige og af beskeden størrelse. Forenklingen vil billiggøre processen, således at der bliver et mere rimeligt forhold mellem omkostningerne og sagens betydning. Billiggørelsen opnås dels ved forenklede former for bevisførelse, dels ved forenklingen af selve processen, der samtidig begrænser behovet for bistand af advokat.

Retsplejerådet finder, at udgifterne til bevisførelse kan nedbringes gennem indførelse af forenklede måder at føre bevis på, uden at retssikkerheden lider skade. Retsplejerådet har i betænkning nr. 1401/2001 foreslået generelle regler om skriftlige parts- og vidneerklæringer og om afhøring af parter og vidner ved anvendelse af telekommunikation, jf. herom pkt. 5.2.2.4 og pkt. 6.2.2 ovenfor. Retsplejerådet foreslår endvidere i betænkning nr. 1436/2004 – i første omgang med henblik på den forenklede procesform – nye regler om sagkyndig erklæring, der kan betegnes som et forenklet syn og skøn, jf. pkt. 8.2.4 nedenfor.

Der henvises til betænkning nr. 1436/2004 side 442-444.

Endvidere foreslog Retsplejerådet i betænkning nr. 1436/2004 en fast, lav retsafgift på 500 kr. i sager med en værdi på højst 50.000 kr. Forslaget herom blev gennemført i 2004 og trådte i kraft den 1. januar 2005.

8.2.1.2. Det er som anført af Retsplejerådet helt centralt, at almindelige mennesker ikke reelt hindres i at få deres tvister afgjort ved domstolene på grund af høje omkostninger. Det er et alvorligt problem for retssystemet, hvis borgere og virksomheder føler sig tilskyndet til at vælge domstolsbehandling fra alene på grund af tidshorizonten og omkostningsniveauet. Det bør være muligt at få en korrekt afgørelse ved domstolene inden for rimelig tid og til rimelige omkostninger, selv om tvisten vedrører et mindre beløb (f.eks. en håndværkerregning eller en regning fra autoværkstedet).

Justitsministeriet er enig med Retsplejerådet i, at der for at opnå dette bør indføres en særlig procesform, der gør det nemmere og billigere at gennemføre tvistige civile retssager om krav på højst 50.000 kr. (småsagsproces). Justitsministeriet lægger vægt på, at Retsplejerådets konkrete forslag herom har sammenhæng med de allerede gennemførte forslag om en særlig procesform i inkassosager (betalingspåkrav) og